Unngå soten i peisen

Feilaktig fyring i peisen danner ekstra mye sot og bek. Hvis du har en peisinnsats med glassdører, går det ikke lang tid før all soten som fester seg på innsiden skjuler flammene. Her er tipsene som gjør at du kan nyte peiskosen lenger!

Av Chera Westman/ifi.no, ifi.no

Avsetningen av sot og tjære øker når temperaturen i peisen er for lav, noe den kan bli om veden er fuktig eller hvis trekken er dårlig. For å unngå problemene bør vi først og fremst kun bruke ved som er blitt lagret minst ett år.

Syngende ved

Tørr ved kjennes lett igjen på markante tørkesprekker, men er du usikker, finnes flere enkle måter å sjekke om veden er tørr nok. Raskest er kanskje å slå to vedkubber mot hverandre. Lager de en syngende lyd er det bra, en dempet lyd betyr at mer tørking må til. Du kan også dyppe den ene enden i såpevann og blåse inn i den andre enden. Hvis såpen bobler, er veden bra! Legger du en vedkubbe i en tett plastpose i et varmt rom, vil dugg på innsiden av posen avsløre om veden er for fuktig.

Tilstrekkelig trekk vil gjøre at temperaturen i bålet blir høy, forbrenningen fullstendig og avgassene rene. Hvis pipen er helt kald bør du først få inn varm luft i den, før du fyrer opp. Normalt vil det være nok å åpne ildstedsdøren i noen minutter slik at du får varm romluft opp i skorsteinen. Raskere er å brenne noen sammenkrøllede avissider i ildstedet. Da settes luften i pipen i bevegelse og trekken blir bedre.

Ovnsrens og egen lut

Har peislukene allerede sotet igjen, finnes det flere kjemiske midler å ty til for å få vasket det fete, vanskelige sotet vekk. Vanlig ovnsrengjøring, for eksempel MP52 Ovnsrens, vil fjerne det sorte belegget uten å trenge oppvarming eller avgi sterk lukt. Ovnsrensen vil også gjøre at soten ikke fester like lett, slik at lukene vil holde seg pene lenger og bli enklere å holde rene fremover.

Et annet alternativ er Liberon møbelrens som påføres med fin stålull, nr. 0000. Tørk etter med en universalklut.

En annen metode er å dyppe sammenkrøllet fuktig avispapir i asken inni peisen og gni peisdørene med det. Med denne lynraskt hjemmelagde luten fjerner du soten. Puss etterpå med litt tørt avispapir.